

DOI: [10.32702/2307-2156-2021.9.74](https://doi.org/10.32702/2307-2156-2021.9.74)

УДК 351

*М. С. Крепак,
здобувач магістратури кафедри управління охороною
здоров'я та публічного адміністрування,
Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика
ORCID ID: 0000-0003-1493-4907*

*В. В. Горачук,
д. мед. н., професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного
адміністрування, учений секретар,
Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика
ORCID ID: 0000-0002-6076-8711*

*В. В. Коцур,
д. і. Н., доцент, в.о. ректора, Університет Григорія Сковороди в Переяславі
ORCID ID: 0000-0001-6647-7678*

МІСЦЕВІ РАДИ ТА ЇХ ВИКОНАВЧІ ОРГАНИ: ВЗАЄМОВІДНОСИНИ, РОЗПОДІЛ КОМПЕТЕНЦІЙ, ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ ФУНКЦІЙ

*М. Крепак
Master's student of the Department of Healthcare Management and Public Administration,
Shupyk National Healthcare University of Ukraine Kyiv, Ukraine*

*V. Horachuk
Doctor of Medical Sciences, Professor,
Professor of the Department of Healthcare Management and Public Administration,
Academic Secretary, Shupyk National Healthcare University of Ukraine Kyiv, Ukraine*

*V. Kotsur
Doctor of Historical Sciences, Associate Professor, Acting Rector,
Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav*

LOCAL COUNCILS AND THEIR EXECUTIVE BODIES: RELATIONSHIPS, DISTRIBUTION OF COMPETENCES, INTERDEPENDENCE OF FUNCTIONS

Новий етап розвитку децентралізації призвів до реформи на обласному рівні, що спричинило зменшення кількості районів із 490 до 136. Об'єднання районів призвело до укрупнення районних рад і районних державних адміністрацій та звільнення великої кількості працівників, основна частина яких перейшли працювати в територіальні громади. В свою чергу, територіальні громади отримали на власне утримання будівлі культури, освіти, медицини та інші об'єкти, які знаходилися на отриманні районних рад та адміністрацій, але одночасно і отримали в своє розпорядження земельні ресурси та повноваження. Наразі система місцевого самоврядування – це не завершена форма, а лише перехідна модель, яка із урахуванням нововведень у виборчу систему, наразі застосовується для обрання представницьких органів місцевого самоврядування, набуває форми моделей «слабка рада –

сильний мер» або «сильна рада – слабкий мер». Проблематика комунікації між місцевою радою, головою та виконавчим комітетом слугує запорукою сильного зв'язку в управлінні та розвитку територіальної громади. Складність організації роботи та взаємодії органів місцевого самоврядування полягає в тім, що кожна громада має право формувати структуру виконавчого органу згідно із своїх потреб, тому єдиного підходу до формування немає. Ще однією важливою проблемою, як показали місцеві вибори є питання, яке виникає при формуванні нового виконавчого органу, коли міський голова і міська рада займають протилежні сторони при поглядах на запропонованих кандидатів, тобто голова надає пропозиції, рада не підтримує, як наслідок виконавчий орган залишається працювати, який був сформований раніше при минулій владі. В цій ситуації ми маємо нову міську раду, нового міського голову і старий виконавчий комітет, тобто у нас є три погляди, як управляти містом, замість однієї стратегії розвитку міста. Як наслідок, у громаді не має яскраво вираженої коаліції чи опозиції, міський голова і міська рада водночас чергуються в політичних ролях, а виконавчий орган працює по старій програмі, та не спішить оперативно приймати рішення, що призводить до накопичення проблем та хаосу в управлінні громадою. Міське самоврядування має стати необхідним елементом ефективного механізму управління суспільством у всіх його складових – ідеологічних і організаційно-практичних, духовних і матеріальних, закладених у вітчизняному досвіді й загальнолюдських цінностях.

The new phase of decentralization led to reform at the oblast level, which reduced the number of districts from 490 to 136. The amalgamation of districts led to the consolidation of district councils and district state administrations and the dismissal of a large number of employees, most of whom moved to local communities. In turn, the territorial communities received for their own maintenance the buildings of culture, education, medicine and other facilities, which were received by the district councils and administrations, but at the same time received land resources and powers. Currently, the system of local self-government is not a complete form, but only a transitional model, which, taking into account innovations in the electoral system, is currently used to elect representative local governments, takes the form of "weak council - strong mayor" or "strong council - weak mayor". . The issue of communication between the local council, the chairman and the executive committee serves as a guarantee of a strong connection in the management and development of the local community. The difficulty of organizing the work and interaction of local governments is that each community has the right to form the structure of the executive body according to their needs, so there is no single approach to the formation. Another important problem, as shown by the local elections, is the issue that arises when forming a new executive body, when the mayor and city council take opposite sides when looking at the proposed candidates, ie the mayor makes proposals, the council does not support, as a result the executive body remains , which was formed earlier under the previous government. In this situation, we have a new city council, a new mayor and an old executive committee, so we have three views on how to run the city instead of one city development strategy. As a result, there is no strong coalition or opposition in the community, the mayor and city council alternate in political roles, and the executive works on the old program and is slow to make decisions that lead to problems and chaos in community management. Local self-government should become a necessary element of an effective mechanism for governing society in all its components - ideological and organizational-practical, spiritual and material, embedded in domestic experience and universal values.

Ключові слова: *децентралізація; місцеві ради; реформування; виконавчі органи; взаємовідносини; вибори; самоврядування.*

Key words: *decentralization; local councils; reforms; executive bodies; relations; elections; self-government.*

Постановка проблеми. За період від започаткування реформи децентралізації в Україні значно змінилися акценти у напрямках роботи посадових осіб місцевого самоврядування щодо виконання ними функціональних обов'язків. Саме на них покладається роль ініціаторів і головних проєктувальників демократичних перетворень у місцевому самоврядуванні, ефективними менеджерами, лідерами команд, яким сьогодні вже не достатньо просто мати знання в економічній, соціальній і правовій сферах та вміти застосувати їх на практиці. Вони також мають володіти численними управлінськими та комунікативними навичками. Основні зміни пов'язані із спроможністю місцевих влад ефективно реалізовувати зростаючу кількість повноважень, що передається їм органами виконавчої влади з метою надання більш якісних і доступних послуг громадянам [1].

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій. Децентралізаційні процеси та взаємодію органів місцевої влади досліджували такі вчені, як Балдич Н. [1], Гнидок Н. [1], Труктовський Ц. [1], Куриленко Р. [2], Ткачук А. [3], Крикавська І. [5], Ковальчук Ю. [8], Серьогіна С. [9] та інші.

Мета. Дослідити теоретичні та практичні етапи взаємодії місцевої ради та її виконавчих органів, проаналізувати взаємовідносини, як розділюються обов'язки та компетенції та їх взаємозалежність в управлінні територіальною громадою.

Виклад основного матеріалу Конституцією України визначено два ключових аспекти організації діяльності органів місцевого самоврядування: До їх компетенції відносяться виключно питання місцевого значення та вони можуть діяти у суворій відповідності до Основного Закону та законів України. А відповідно до ч. 3 тієї ж статті, на місцеве самоврядування покладена роль безпосереднього управління територіальною громадою згідно порядку який встановлюється законом України, як безпосередньо, так і через виконавчі органи місцевого самоврядування. Згідно бази утворення вони бувають: сільські, селищні та міські [2].

Таким чином, місцеві ради та їх виконавчі органи є похідними від правосуб'єктності відповідної територіальної громади, що свідчить про їх підпорядкованість та підзвітність. І хоча ніяких прямих законодавчих механізмів для цього не передбачено, члени територіальної громади прямо впливають на органи місцевого самоврядування шляхом виборів до ради, виборів міського голови, інституту звернення громадян, а також за допомогою судової гілки влади [2].

Найбільші зміни в організаційній структурі виконавчих органів місцевого самоврядування відбулися не тільки в територіальних громадах (ТГ), а також в районних радах (РР).

Зміни в основному зумовлені прийняттям нових повноважень і потребою формування нових управлінських структур для їх виконання, це призводить до того, що кожен рік голова і виконавчий комітет територіальної громади чи районної ради змушений змінювати структуру, бо держава додає повноваження, керівництво повинно їх на когось покласти.

Ще одним важливим чинником організаційних змін є прагнення до постійного вдосконалення певних послуг та підвищення ефективності використання бюджетних коштів, що зумовлює відповідне підлаштування організаційної структури виконавчих органів [1].

З часом трансформації територіальних громад вони стали все більше вирізнятися від районних рад, це пов'язано із тим, що процес децентралізації почався із низу до верху, як наслідок районами почали займатися тільки після завершення об'єднання громад та формування нового адміністративного поділу областей на райони.

Найбільш вагомими організаційні зміни у громадах відбулися у частині надання послуг. Особливо помітно це на прикладі надання адміністративних послуг через створений центр надання адміністративних послуг (ЦНАП). Завдяки створенню ЦНАПів громади отримали нові повноваження і забезпечили надання відповідних послуг – реєстрацію нерухомості, місця проживання і т.п. [1].

Третім чинником змін організаційної структури деякі голови територіальних громад є відсутність рекомендованої чи типової організаційної структури для громад. Відповідно кожна громада створювала свою організаційну структуру самостійно, часто копіюючи відповідну структуру районної державної адміністрації (РДА), відмінність тільки в меншій кількості працівників. У процесі подальшої діяльності виявлялися певні проблеми та невідповідності і це спричиняло підлаштування організаційної структури під потреби конкретної ТГ.

Таким чином, процес об'єднання громад призвів до того, що районна ланка управління в її нинішньому вигляді стає зайвою. При чому це стосується як районних рад, так і значною мірою районних державних адміністрацій. Тому в районах, де всі або більшість громад об'єдналися, зникає сенс в існуванні районної ради як такої, а повноваження РДА суттєво звужуються. Разом з тим, в умовах, коли реформування субрегіонального рівня територіального устрою фактично загальмовано, громадам необхідно комунікувати з районною владою. Загалом культура взаємодії як з районною владою, так і з органами виконавчої влади обласного рівня, потребує вдосконалення. ТГ потребують розвитку своєї спроможності у веденні діалогу з органами виконавчої влади, вміння вести конструктивні переговори [1].

Саме обласні державні адміністрації сьогодні вийшли максимально на співпрацю з об'єднаними громадами. Раніше для голови громади максимальним рівнем дотику до виконавчої влади була райдержадміністрація.

Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад згідно з законом «Про місцеве самоврядування в Україні», є виконавчі комітети, відділи, управління та інші виконавчі органи, які створюються радами як виконавчі органи. Виконавчі органи у своїй роботі та звітності є підконтрольними і

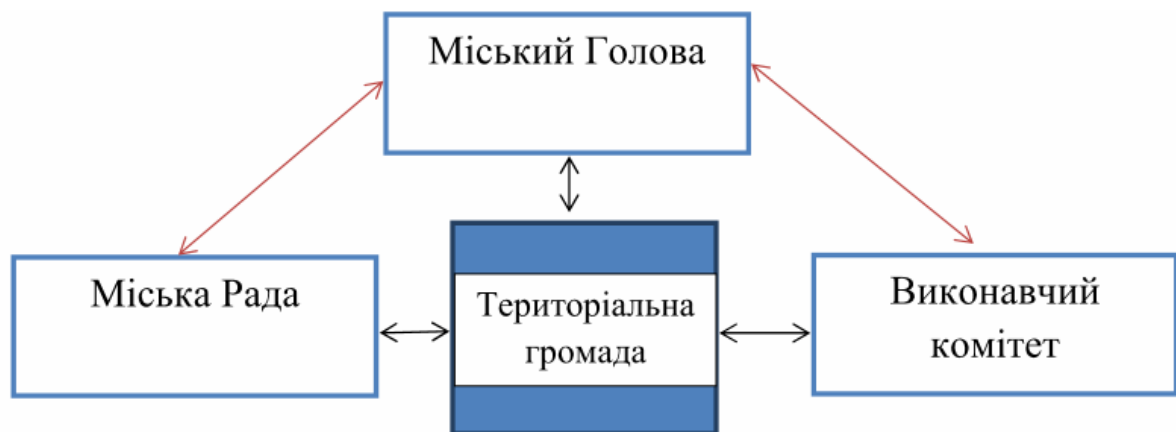
підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень звітують органам виконавчої влади держави.

Виконавчий комітет – це колегіальний орган, що утворюється за рішенням ради. Право на внесення пропозицій з подання кандидатур до складу виконкому належить голові. Чинне законодавство не містить чітких вимог щодо кількісного чи персонального складу виконавчого комітету. При цьому в обов'язковому порядку до його складу входять голова, секретар ради та староста відповідної громади [3].

Відповідно до Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» повноваження виконавчого комітету поширюються на [4]:

- сферу соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку (стаття 27);
- галузь бюджету, фінансів і цін (стаття 28);
- сферу управління комунальною власністю (стаття 29);
- галузь житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку (стаття 30);
- галузь будівництва (стаття 31);
- сферу освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту (стаття 32);
- сферу регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища (стаття 33);
- сферу соціального захисту населення (стаття 34);
- галузь зовнішньоекономічної діяльності (стаття 35);
- галузь оборонної роботи (стаття 36);
- сферу адміністративно-територіального устрою (стаття 37).

На рівні села, селища, які увійшли до складу ТГ, обирається староста, який представляє інтереси мешканців територіальної громади. Відповідно до ч. 2 ст. 141 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» староста обирається жителями села, селища (сіл, селищ), розташованого на території відповідного старостинського округу, на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування і здійснює свої повноваження на постійній основі [4].

Рис. 1. Взаємодія органів місцевої влади та громади

Згідно із рис. 1 гілка міського голови формується за принципом владної вертикалі. Його функціями виступають:

- призначення і звільнення керівників виконавчих органів;
- призначення і звільнення керівників комунальних установ і підприємств;
- здійснення поточного контролю та нагляду за їх діяльністю;
- визначення основних напрямків та повноважень.

Гілки міської ради і виконавчого комітету побудовані, як вільні колегіальні органи. Рішення приймаються за системою обговорення та публічного голосування з обов'язковим бланком із підписами. Важливим елементом є те, що уряд країни наділив їх правом на ухвалення рішень, що є обов'язковими до виконання на території конвертної місцевої ради та виконкому, тобто міський голова тут виступає в ролі члена, який має рівноправний голос. З іншої сторони міський голова виступає в ролі головуючого, який наділений розпорядчими і адміністративними функціями, тому і його розпорядження торкаються тільки процедурних моментів, наприклад: призначити, звільнити, відрядити, уповноважити, скликати, перенести, відтермінувати, внести на розгляд тощо.

В збалансованій раді, де є всі елементи (повна кількість депутатів, секретар, голова і повністю сформований виконавчий комітет), як наслідок усі три гілки місцевої ради працюють ефективно та перебувають у взаємоконтрольності.

Місцева рада згідно Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [4] має право створювати виконком, при умові, що депутати не мають право вносити свої кандидатури, (вони можуть запропонувати кандидатуру тільки в тому випадку, коли кандидат від міського голови не отримав підтримку депутатів). Це

право виключно належить тільки міському голові. Рада згідно своїх прав може лише підтримати або відхилити кандидатуру. Своєю чергою, міський голова скликає раду й головує на засідання як ради, так і виконкому, здійснює формування їх порядку денного та вносить на розгляд проекти рішень.

Міський голова наділений виключним правом вето будь-якого проекту рішень ради або виконкому. Рада зі своєї сторони володіє правом розпуску виконвчого комітету, а також має право достроково припинити повноваження міського голови. Виконавчий комітет наділений функціями як орган місцевого самоврядування, так і отримав повноваження органу виконавчої влади (наприклад освіта та наука). Виконавчий комітет координує та контролює діяльність, розглядає та вивчає звіти керівників комунальних установ і підприємств, виконавчих органів.

Вкрай важливим елементом розвитку територіальної громади є підтримання конкурентності всіх трьох гілок у діяльності системи місцевої ради. Потрібно розуміти, що виконавчий комітет є колегіальним органом, головне призначення якого є оперативне прийняття владних рішень, а не ставати власним органом міського голови. Ми повинні розуміти, що під час засідання виконкому в міського голови є тільки власний один голос, більшого впливу в нього не може бути. Через нерозуміння та нехтування цих механізмів часто виконком перетворюється у один з контрольованих органів міського голови. В більшості випадків така ситуація трапляється, коли під час формування виконавчого комітету до його складу обирають службовців ради (в яких зацікавлений саме міський голова, або його близьке оточення). Як правило, це керівники виконавчих органів, директори шкіл, завідувачі садочків, керівники закладів охорони здоров'я. Бувають випадки, коли до складу виконкому обираються виключно службовці ради. Зрозуміло, що робота такого виконкому на пряму залежить від волі міського голови та є прогнозованою, а його рішення перетворюються на легалізацію планів та задумів міського голови. Як наслідок, засідання виконкому проходять швидко відсутній елемент дискусій. В критичних ситуаціях це просто формальна процедура. Подібна ситуація є доволі небезпечною як для системи стримування і противаг, так і для розвитку територіальної громади. В своїй роботі міська рада повинна спиратися на три гілки місцевого самоврядування, які є максимально незалежні.

Як показує практика роботи деяких громад, зустрічаються випадки прямого підпорядкування волі міського голови та його підконтрольних депутатів ради. Як правило, такий вплив здійснюється декількома способами:

- прийняття депутатів чи їх родичів на роботу в виконавчі органи;
- прийняття родичів депутатів на роботу в комунальні установи і підприємства;
- забезпечення бізнесу депутатів бюджетними коштами (постачання товарів, робіт чи послуг за кошти бюджету чи комунальних підприємств);
- отримання депутатами чи їх родичами земельних ділянок, майна [9].

Бувають випадки, коли підпорядкування депутатів відбувається через прямий підкуп або опосередкований вплив. Це призводить до викривлення системи конкурентних гілок влади, а в майбутньому – до загрози існування та належної роботи, яка мала б бути зацікавлена у всебічному розвитку громади, а насправді просто споживає кошти і ресурси самої ж громади для власних цілей.

Для уникнення таких зловживань необхідно розвивати громадські інститути самоуправління населення та підняти рівень громадського авторитету, що буде сприяти поліпшенню роботи місцевої ради. Вони є одним із інститутів місцевої демократії, що базується виключно на самоврядному статусі людини й громадянина України, а також вимагають від людей соціально-політичної активності.

Нова система публічної влади потребуватиме здійснення таких допоміжних заходів:

1. Розширення фінансової самостійності органів місцевого самоврядування локального та субрегіонального рівня та збільшення ефективності її використання, що має відбуватися за рахунок:

- встановлення чітких вимог щодо обов'язковості закладання до місцевих бюджетів;
- отримання місцевими бюджетами визначеної частки доходів від оподаткування прибутків підприємств;
- впорядкування системи розподілу дотацій вирівнювання, зокрема через формування прямих міжбюджетних відносин із державним бюджетом України для територіальних громад;
- збільшення відрахувань до місцевих бюджетів із податків та зборів на природо-надрокористування;
- активне використання органами місцевого самоврядування позик [10].

2. Формування нормативно-правової бази нових механізмів міжмуниципальної співпраці через об'єднання територіальних громад [10].

З одного боку, це відповідає вимогам, встановленим для України ратифікованими міжнародними документами. З іншого боку, такий перелік повноважень зумовлює великий розмір витрат із місцевих бюджетів, що призводить до зменшення фінансової спроможності територіальних громад [10].

3. Недосконалість системи контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування. Місцеві державні адміністрації мають право контролювати лише виконання делегованих повноважень [10].

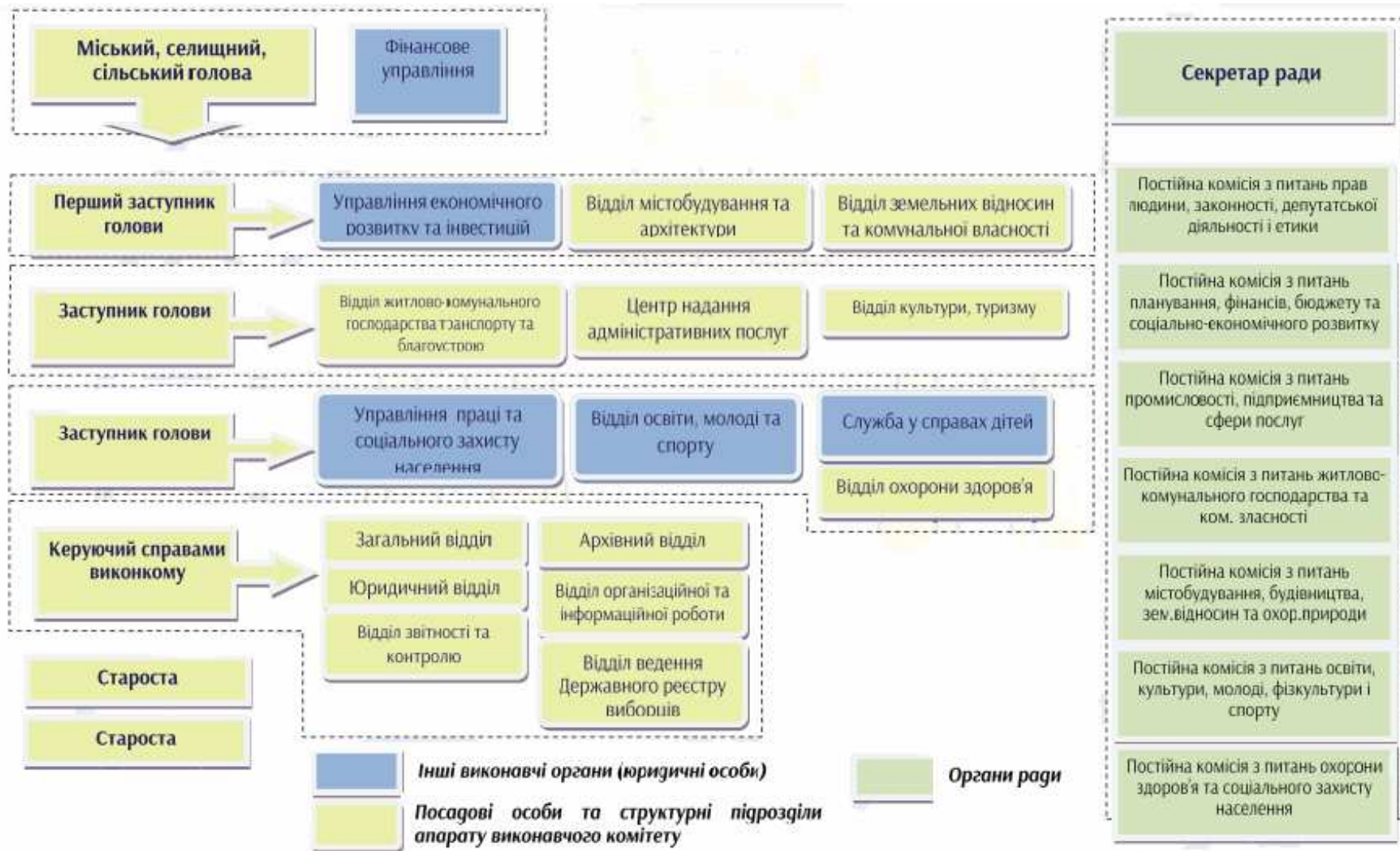

Рис. 2. Рекомендована схема органів ради, виконавчих органів ради, структурних підрозділів та розподілу обов'язків між головою та його заступниками

Для того, щоб міським радам ефективно працювати потрібно чітко розуміти функції та зв'язок усіх компонентів місцевої ради. Асоціація міст України розробила рекомендовану схему органів ради, виконавчих органів ради, структурних підрозділів та розподілу обов'язків між головою та його заступниками (рис. 2), яка має на меті допомогти непрофесійним та новим мерам налаштувати роботу в своїй територіальній громаді.

Також згідно рекомендацій міські ради мають право утворювати виконавчі органи, які поширюють свою компетенцію лише на частину території територіальної громади. Яскравим прикладом цього є виконавчі органи ради з управління районами у місті (районні адміністрації, інші виконавчі органи з компетенцією, яка обмежується територією району у місті, а не територією всього міста).

Наразі система місцевого самоврядування – це не завершена форма, а лише перехідна модель, яка із урахуванням нововведень у виборчу систему, наразі застосовується для обрання представницьких органів місцевого самоврядування, набуває форми моделей «слабка рада – сильний мер» або «сильна рада – слабкий мер». Дані моделі небезпечні тим, що мають свої недоліки та здатні дестабілізувати, або заблокувати взаємовідносини між представницькими й виконавчими муніципальними органами, при відсутності діалогу між міською радою та міським головою стає неможливим традиційні методи демократичного розв'язання управлінських та політико-правових конфліктів. Як наслідок, вони нагромаджуються та призводять до ряду загроз всій системі здійснення публічної влади на місцевому рівні. Уряд неодноразово вносив поправки до Законів України та Конституції України, щоб зменшити загрози та дискусійні питання, але неодноразово відбувалися протистояння поглядів, як в системі місцевого самоврядування, так і між органами місцевого самоврядування та місцевими державними адміністраціями.

Окреслені напрями розвитку місцевого самоврядування спроможні об'єднати фрагментарні консолідовані дії політичних суб'єктів на місцевому рівні, сприятимуть подальшій консолідації владних відносин між державою і громадянським суспільством, як наслідок, буде досягнуто згоди та єдності, що стане гарантією знаходження напрямів виходу із системної кризи місцевого управління, в яку наразі потрапляє сьогодні Україна.

У такий спосіб місцеве самоврядування має стати необхідним елементом ефективного механізму управління суспільством у всіх його складових – ідеологічних і організаційно-практичних, духовних і матеріальних, закладених у вітчизняному досвіді й загальнолюдських цінностях [9].

Висновки. Отже, функціональна направленість міської ради та її виконавчого комітету, з одного боку, прямо спрямована на суспільні відносини в межах певної територіальної громади, а, з іншого – походить від неї, що зумовлює призначення органів місцевого самоврядування – служіння інтересам територіальної громади здійснюється згідно Конституції України, законів України та в межах повноважень.

Список використаних джерел.

1. Балдич Н., Гнидюк Н., Трутковський Ц. Дослідження навчальних потреб представників органів місцевого самоврядування України: аналітичний звіт. URL: https://nads.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/tna_ukraine-2018-2019-final-report_ukr_f-1.pdf (дата звертання: 26.09. 2021).
2. Куриленко Р.М. Місцеві ради та їх виконавчі органи: взаємовідносини, розподіл компетенцій, взаємозалежність функцій./ Вищий навчальний заклад у кооперації «Полтавський університет економіки і торгівлі». Полтава, 2021. 78 с.
3. Ткачук А.Ф. Діяльність органів місцевого самоврядування та депутатів сільської, селищної, міської ради. Київ : ІКЦ «Легальний статус», 2016. 78 с.
4. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР / Верховна рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (дата звертання: 26.09. 2021).
5. Криківська І. В. Особливості правового статусу територіальних громад. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2017. № 4. С. 103-109.
6. Практичний посібник з питань організації роботи органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад. За ред. Я.О. Рабошука та ін. URL: <https://auc.org.ua/sites/default/files/library/mod6nweb>. (дата звертання: 26.09. 2021).
7. Криківська І.В. Правове регулювання надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.07. Львів, 2021. 21 с.
8. Ковальчук, Ю. М. Досвід зарубіжних країн із регулювання діяльності виконавчих органів місцевих рад на базовому рівні. Знання європейського права. 2021. №1. С. 36-40.
9. Серьогіна С.Г. Удосконалення місцевого самоврядування в Україні в умовах демократизації та консолідації суспільства. Право України. 2014. № 4.
10. Малик, Я. Й. До питання про взаємодію органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні. Ефективність державного управління. 2015. № 43. 295-302.

References.

1. Baldych, N., Hnydiuk, N. and Trutkovskiy, Ts. (2019), "Research of educational needs of representatives of local governments of Ukraine: analytical report", available at: https://nads.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/tna_ukraine-2018-2019-final-report_ukr_f-1.pdf (Accessed 26 Sept 2021).
2. Kurylenko, R.M. (2021), *Mistsevi rady ta yikh vykonavchi orhany: vzaiemovidnosyny, rozpodil kompetentsii, vzaiemozalezhnist funktsii* [Local councils and their executive bodies: relationships, division of

competencies, interdependence of functions], Vyshchyi navchalnyi zaklad ukoospilky «Poltavskyi universytet ekonomiky i torhivli», Poltava, Ukraine.

3. Tkachuk, A.F. (2016), Diialnist orhaniv mistsevoho samovriaduvannia ta deputativ silskoi, selyshchnoi, miskoi rady [Activities of local governments and deputies of village, settlement, city councils], IKTs «Lehalnyi status», Kyiv, Ukraine.

4. Verkhovna Rada of Ukraine (1997), The Law of Ukraine “On Local Self-Government in Ukraine”, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (Accessed 26 Sept 2021).

5. Krykavska, I. V. (2017), “Features of the legal status of territorial communities”, Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu. Yurydychni nauky, vol. 4, pp. 103–109.

6. Raboshuk, Ya.O. (2016), “A practical guide to organizing the work of local governments of united territorial communities”, available at: <https://aus.org.ua/sites/default/files/library/mod6nweb> (Accessed 26 Sept 2021).

7. Krykavska, I.V. (2021), “Legal regulation of the provision of administrative services in the united territorial communities”, Abstract of Ph.D. dissertation, Law, Lviv, Ukraine.

8. Kovalchuk, Yu. M. (2021), “Experience of foreign countries in regulating the activities of executive bodies of local councils at the basic level”, Znannia yevropeiskoho prava, vol. 1, pp. 36-40.

9. Serohina, S.H. (2014), “Improving local self-government in Ukraine in the conditions of democratization and consolidation of society”, Pravo Ukrainy, vol. 4.

10. Malyk, Ya. Y.(2015), “On the issue of interaction between state authorities and local governments in Ukraine”, Efektyvnist derzhavnoho upravlinnia, vol. 43, pp. 295-302.

Стаття надійшла до редакції 27.09.2021 р.